

Брюксел, 13.6.2019 г.
COM(2019) 295 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ И СЪВЕТА**

**Пътна карта за постигане на споразумение по дългосрочния бюджет на Съюза за
периода 2021—2027 г.**

*Принос на Европейската комисия за заседанието на Европейския съвет
на 20—21 юни 2019 г.*

ПЪТНА КАРТА ЗА ПОСТИГАНЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕ ПО ДЪЛГОСРОЧНИЯ БЮДЖЕТ НА СЪЮЗА ЗА ПЕРИОДА 2021—2027 Г.

1. Преминаване към заключителната фаза на преговорите между държавите членки

На 9 май 2019 г. в Сибиу, Румъния, европейските лидери постигнаха съгласие за следното: „Ще намерим средствата, с които да отговорим на нашите амбиции. Ще осигурим на Съюза средствата, необходими за постигане на неговите цели и провеждане на неговите политики“¹. Това е залогът в момент, в който Съюзът навлиза в заключителната фаза на преговорите за бъдещия дългосрочен бюджет — многогодишната финансова рамка.

През май и юни 2018 г. Комисията представи предложенията си за нов и модерен дългосрочен бюджет, който е тясно обвързан с приоритетите на Съюза. Последва интензивен период на техническа работа в Европейския парламент и в Съвета. Поставеният от страна на Комисията акцент върху увеличаването на финансирането за новите приоритети, модернизирането на съществуващите програми, опростяването и рационализирането на бюджета и осигуряването на по-гъвкав бюджет за Съюза получи силна подкрепа както в Европейския парламент, така и в Съвета. В момента продължават дискусиите за подходящите суми, които ще бъдат разпределени за отделните политики на Съюза в рамките на бюджета на ЕС.

На заседанието си през декември 2018 г. Европейският съвет призова предстоящото румънско председателство на Съвета да „разработи насоки за следващия етап на преговорите с оглед на постигането на споразумение в Европейския съвет през есента на 2019 г.“. Оттогава насам предприетите под ръководството на румънското председателство действия помогнаха да се конкретизират ключовите въпроси, за които лидерите трябва да вземат решение до есента.

Има изгледи за постигане на споразумение, но трябва да се свърши още много работа. Единствената възможност да се постигне амбициозно и балансирано споразумение относно бъдещата рамка е Европейският съвет да поеме категорично водеща политическа роля. На финалната права ще трябва да се постигне компромис и да се прояви воля за постигане на напредък в интерес на Европа. Това ще е необходимо, за да се избегнат скъпоструващите закъснения при стартирането на новите програми и съответно на ползите от тях.

Важен етап от този процес ще бъде заседанието на Европейския съвет на 20—21 юни. То ще осигури възможност да се дадат насоки по основните политически въпроси, които ще бъдат определящи за бъдещия дългосрочен бюджет, и ще позволи на Съюза да се осигури ефикасно постигане на приоритетите, заложи в Декларацията от Сибиу. След това финландското председателство ще поеме воденето на заключителната фаза от работата.

В момент на голяма несигурност Европейският съюз трябва да продължи да бъде фактор за стабилност. Ако през есента държавите членки постигнат амбициозно споразумение за бъдещия дългосрочен бюджет, това ще покаже, че Съюзът е съсредоточил вниманието си върху постигането на резултати по положителната си програма за всички европейци и е решен да го направи. Въз основа на това ще бъде възможно да се постигне своевременно споразумение с Европейския парламент. Ще има също така достатъчно време да се приключи работата по 37-те тематични програми и по практическите договорености за успешното им стартиране на 1 януари 2021 г.

Комисията призовава Европейския съвет да изготви пътна карта за постигане на споразумение по дългосрочния бюджет на ЕС през есента и да прикани Съвета да се заеме приоритетно с този въпрос.

¹ Декларация от Сибиу, 9 май 2019 г., <https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2019/05/09/the-sibiu-declaration/>.

2. Надграждане на постигнатия напредък

Вече е постигнат значителен напредък. Балансираният пакет, който Комисията представи миналата година, получи широко признание като солидна основа за преговорите. Широко разпространено е виждането, че Съюзът на бъдещето ще се нуждае от модерен, гъвкав и рационализиран бюджет, в който са заложили амбиции, съответстващи на предизвикателствата, пред които е изправена Европа.

Последователни председателства на Съвета зададоха бързи темпове на действие. Българското председателство даде бързо начало на работата, а австрийското приключи първия технически прочит на предложенията на Комисията. Това даде възможност основните политически въпроси за изготвянето на следващата многогодишна финансова рамка да бъдат включени в проект на „преговорна кутия“. След това под ръководството на румънското председателство беше проведена поредица от тематични дискусии за решаване на технически въпроси и намаляване на нерешените въпроси, за които ще е необходимо прякото участие на лидерите.

Европейският парламент също демонстрира категоричния си ангажимент за навременно и амбициозно споразумение по бъдещия дългосрочен бюджет. В междинния доклад относно многогодишната финансова рамка от 7 ноември 2018 г. бе изтъкната необходимостта да бъде осигурен по-амбициозен бюджет на ЕС, вдъхващ по-голямо доверие, от който да се възползват гражданите през следващия седемгодишен период.

Европейският парламент и Съветът участваха също така по конструктивен и ефикасен начин в преговорите по секторните програми. Институциите приключиха най-малко частични мандати за преговори за по-голямата част от секторните законодателни предложения, на които се основава бъдещият дългосрочен бюджет. Съзаконодателите вече стигнаха до общо разбиране за основните характеристики на много ключови програми, обхващащо важни от стратегическа гледна точка въпроси, като научните изследвания, отбраната, инвестициите и цифровата трансформация. Сега за тяхното окончателно одобрение, както и за това на останалите програми, ще бъде от решаващо значение да бъде постигнато бързо споразумение по многогодишната финансова рамка.

НАСТОЯЩО ПОЛОЖЕНИЕ СЪС СЕКТОРНИТЕ ФИНАНСОВИ ЗАКОНОДАТЕЛНИ

* 37-те програми се основават на 45 законодателни предложения. 12-те частични споразумения съответстват на общи разбирания относно тези предложения за 10 програми между Европейския парламент и Съвета и само на Съвета, когато става дума за актове на Съвета.

Въпреки че няколко важни въпроса все още не са решени, по-специално по отношение на финансовите аспекти, досегашните дискусии в Европейския парламент и в Съвета показва широка подкрепа за много от основните осъвременяващи елементи, предложени от Комисията за следващата многогодишна финансова рамка:

- **силния акцент върху европейската добавена стойност** и необходимостта да се осигури подходяща подкрепа за нови и неотложни приоритети, като научните изследвания и иновациите, цифровата икономика, младите хора, миграцията и управлението на границите, сигурността, отбраната и външната дейност; също така подчертания акцент върху устойчивостта, включително по-амбициозна цел за включване на мерки срещу изменението на климата;
- **рационализираната и по-прозрачна структура на бъдещия бюджет;**
- **драстичното намаляване на броя на програмите** и създаването на **нови интегрирани програми** в области като инвестирането в хора, единния пазар, стратегическите инвестиции, правата и ценностите и външните действия, както и по-силен **акцент върху полезните взаимодействия между инструментите;**
- **опростяването на правилата за финансиране** с цел да се намали бюрокрацията за бенефициерите и управляващите органи и по-голяма насоченост към изпълнението и резултатите; както и
- **по-гъвкав бюджет**, за да се гарантира бърза реакция в един бързо променящ се свят.

Постигнат е значителен напредък и по отношение на характеристиките на **бюджетен инструмент за сближаване и конкурентоспособност за еврозоната**. Това ще насърчи сближаването в рамките на Съюза чрез укрепване на устойчивостта на Икономическия и паричен съюз. В съответствие с мандата, възложен на срещата на върха на държавите от еврозоната, проведена на 14 декември 2018 г., работата напредва бързо въз основа на предложението на Комисията за програма за подкрепа на реформите. Позициите по този въпрос се сближават и приближава моментът, в който ще бъде постигнато споразумение по основните характеристики на инструмента.

Освен това е широко прието виждането, че новият механизъм, чрез който се гарантира, че **широко разпространеното незачитане на принципите на правовата държава** не излага бюджета на риск, ще бъде основна характеристика на споразумението относно бъдещата многогодишна финансова рамка. Въпреки че редица въпроси все още трябва да бъдат разгледани, в рамките на дискусиите по време на австрийското и румънското председателство беше потвърдена допълнително силната подкрепа за предложението на Комисията. Беше постигнат значителен напредък на техническо равнище и това следва да позволи по време на финландското председателство да бъде постигнато споразумение в Съвета. Парламентът прие позицията си на 16 януари 2019 г.

Напредна работата и по предложенията на Комисията за **модернизиране на приходната част на бюджета на ЕС**. Съюзът се нуждае от опростена и по-справедлива система за финансиране на бюджета на ЕС, която е обвързана по-тясно с политиките на Съюза и предлага алтернативни източници на приходи, за да се подпомогне финансирането на нови приоритети и да се компенсира въздействието на оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС. Европейският парламент даде ясно да се разбере, че ще даде съгласието си за бъдещата рамка, при условие че бъде осъществена реформа на собствените ресурси и бъдат диверсифицирани източниците на приходи. В Съвета е налице все по-голяма отвореност що се отнася до принципа за нови собствени ресурси.

3. Сближаване във връзка с постигането на справедливо и балансирано споразумение

На заседанието си през юни Европейският съвет ще постави началото на заключителната фаза на преговорите между държавите членки по следващата многогодишна финансова рамка.

Постигнатият до момента напредък е окуражаващ, но сега е необходимо да се даде нов политически импулс, за да може преговорите да приключат успешно през есента. Бяха решени много технически въпроси. Сега е време отново да се съсредоточим върху основните политически въпроси, които ще бъдат определящи за бъдещата финансова рамка на Съюза, и по-специално върху финансовите аспекти. За тази цел ще бъде жизненоважно Европейският съвет да поеме категорично водеща политическа роля.

Комисията е подчертавала многократно, че справедливостта и балансът ще бъдат от ключово значение за постигането на успешен резултат. Общият размер на бюджета трябва да бъде достатъчно амбициозен, за да се постигнат ефикасно общите приоритети на Съюза, като се отчита надлежно финансовото въздействие на оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС. Необходим е нов баланс между увеличеното финансиране на разходите за нови приоритети и непрекъснатата силна подкрепа за модернизирана обща селскостопанска политика и политика на сближаване. Връзката между финансирането от бюджета на ЕС и приоритетите на политиката и ценностите на Съюза трябва да бъде засилена. Разпределянето на средствата между държавите членки трябва да се основава на справедливи и обективни критерии. Нова и по-справедлива система за финансиране на бюджета също трябва да бъде включена в балансиран пакет.

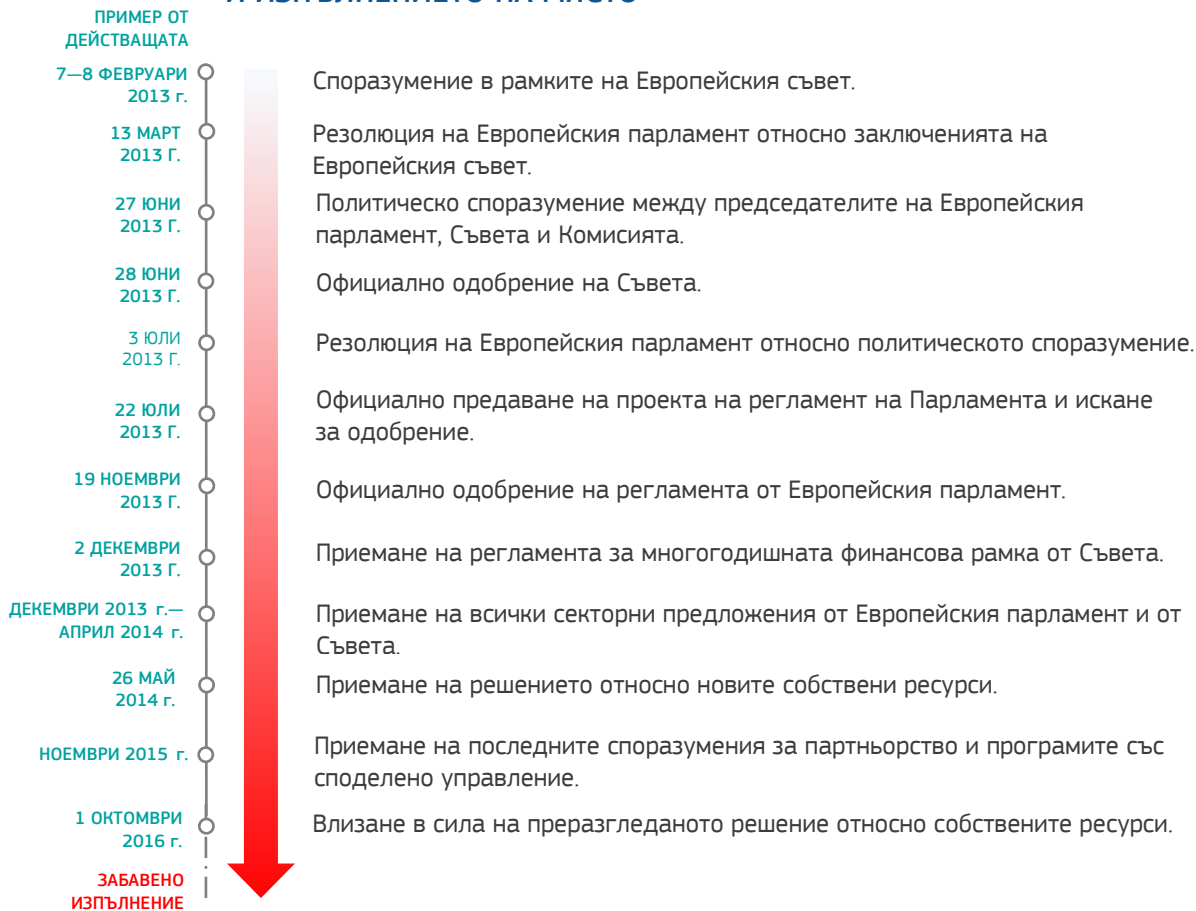
Тези въпроси са сложни, но е време да се заемем с тях ребром. На заседанието на Европейския съвет през юни следва да се постави началото на нов етап от политическите преговори с по-голям акцент върху финансовите и други стратегически въпроси. Комисията приветства намерението на финландското председателство да започне двустранни дискусии на политическо равнище веднага след края на лятото, за да подготви постигането на важното споразумение в рамките на заседанието на Европейския съвет през есента. По време на тези дискусии трябва да се вземат изцяло предвид очакванията на Европейския парламент за бъдещата рамка.

Неотложният характер на тази задача не трябва да се подценява нито от политическа, нито от практическа гледна точка. 1 януари 2021 г. — датата, от която следващата многогодишна финансова рамка трябва да бъде готова от правна гледна точка да се прилага във всички държави членки — е само след 18 месеца, а остава още много работа, за да се гарантира, че бъдещите финансови програми могат да започнат да дават резултати още от първия ден. След като Европейският съвет постигне споразумение, ще започне интензивен процес на договаряне с Европейския парламент. Редовният обмен между представители на Европейския парламент и на председателството на Съвета е постигнал положителна динамика. Равнището на амбиция на Европейския съвет ще бъде решаващ фактор за решението на Парламента да даде одобрението си.

Веднага след като новият парламент започне работа и бъдат назначени докладчици, следва да бъдат възобновени преговорите по 37-те финансови програми. Процесът ще трябва да се ускори значително по отношение на програмите, за които междуинституционалните преговори все още не са започнали, включително важни програми като общата селскостопанска политика. Тази работа ще може да приключи едва след като бъде договорена общата рамка. И едва след като програмите бъдат приети официално, Комисията ще може да приеме необходимите делегирани актове и актове за изпълнение, които след това ще трябва да преминат през съответните процедури за контрол.

РЕДИЦА ЕТАПИ МЕЖДУ СПОРАЗУМЕНИЕТО В РАМКИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА МЯСТО

Процесът на официално приемане е само един етап. Практическата подготовка за новите програми също отнема време, независимо дали става въпрос за изготвянето на оперативни програми, отправянето на покани за представяне на предложения или въвеждането на системи за управление, наблюдение и контрол.

Тази работа може да започне успоредно с приключването на правната рамка, но може да бъде завършена едва след въвеждането ѝ. Като отправна точка, официалното приемане на всички програми със споделено управление отне още две години. Самото изпълнение на проектите започна едва още няколко месеца по-късно, тъй като държавите членки трябваше да публикуват покани за представяне на проекти и след това да подберат проектите.

Ако изпълнението на новия дългосрочен бюджет се забави, това ще се усети много осезаемо на местна почва. Ще бъдат отложени жизненоважни инвестиции, ще бъдат забавени стажове по програмата „Еразъм“ и ще бъдат изгубени работни места в сферата на научните изследвания. Освен това таванът на новите собствени ресурси може да се прилага едва след като всички държави членки одобрят решението за новите собствени ресурси съгласно съответните си конституционни изисквания².

Ето защо времето ще е от основно значение, за да могат лидерите да изпълнят своя ангажимент да „осигурят на Съюза средствата, необходими за постигане на неговите цели и провеждане на неговите политики“. Няма да е лесно работата по бъдещата рамка и разходните програми да

² За разлика от предходния период новата многогодишна финансова рамка ще трябва да бъде придружена от увеличаване на таваните, установени в решението за собствените ресурси, за да се гарантира, че — независимо от обстоятелствата — Съюзът е в състояние да изпълни финансовите си задължения.

приключи навреме, за да може те да започнат да се изпълняват от 1 януари 2021 г. Това обаче е постижимо, при условие че Европейският съвет поеме водеща роля в този процес.

4. Заключение

За Съюза 2019 г. е година на обновяване. В декларацията, приета от европейските лидери в Сибиу, която се основава на Пътната карта от Братислава и Декларацията от Рим, се определя ясна и положителна програма за Съюза от 27 държави членки. По време на изборите за Европейски парламент демократичната ангажираност със Съюза се засили съществено и беше отбелязана най-високата избирателна активност от 20 години насам, а кампанията беше насочена към европейските въпроси повече от всякога досега.

Това създава ново усещане за динамика и неотложност на заключителната фаза от работата по бъдещата финансова рамка. Така например несигурността по отношение на условията и момента на оттегляне на Обединеното кралство от Съюза не означава, че трябва да се отлагат важни решения. Напротив, заради това е още по-важно Съюзът да напредва в своята положителна програма с увереност и оптимизъм.

Преговорите относно дългосрочния бюджет се отнасят основно до политическите приоритети и начина, по който да бъдат постигнати. Залозите са високи, проблемите са сложни и трябва да се постигне фин баланс, но в крайна сметка успехът на тези преговори ще зависи от политическата воля.

Ето защо Комисията призовава на заседанието на Европейския съвет през юни да се определи пътна карта за постигане на споразумение по бъдещия дългосрочен бюджет през есента.

Комисията ще направи всичко възможно, за да подкрепи Европейския парламент и Съвета в задачата им да осигурят на Съюза модерния дългосрочен бюджет, от който се нуждае, за да отговори на предизвикателствата и да се възползва от бъдещите възможности.